

документів, посилює контроль за створенням, веденням та зберіганням кадрової документації.

Список використаних джерел

1. Леонтенко О. М. Служба управління персоналом: Навч. посіб. / О. М. Леонтенко. – К. : КНЕУ, 2011. – с. 210-222.

Лір В.Е.

к.е.н., с.н.с.

*ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»,
м. Київ*

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Стурбованість світової спільноти сучасним станом довкілля та загрозливою зміною клімату внаслідок антропогенної діяльності обумовила новий погляд мислителів на концепцію сталого розвитку. За спостереженнями Д.Ріфкіна, (автора концепції «третьої промислової революції») з кінця XX ст. почали накопичуватися свідчення про те, що друга промислова революція на основі викопного палива досягла піку і що антропогенна зміна клімату веде до планетарної кризи [1]. Цифрова економіка дозволяє перевести глобальну проблему економічного зростання з площини перманентного пошуку додаткових природних та трудових ресурсів у площину продукування нових знань та інновацій, які в майбутньому дозволять або зовсім відмовитися від традиційних ресурсів або суттєво скоротять потребу у них, не втрачаючи, при цьому, темпів економічного збагачення суспільства.

Перехід до низьковуглецевого розвитку на основі широкого впровадження відновлюваних джерел енергії наразі розглядається як чи не єдиний шлях розвитку цивілізації. Разом з тим розвиток інформаційно-комунікаційних технологій дає технологічні можливості для «енергетичного переходу», тобто гармонійного поєднання існуючих та нових енергетичних технологій. Конвергенція енергетичних та інформаційно-комунікаційних технологій формує основу для розвитку нових інтелектуальних

систем енергозабезпечення з принципово новою розподіленою інфраструктурою.

На теперішній час поняття «цифрова енергетика» часто пов'язують з трьома «D»: Decarbonization, Decentralization, Digitalization – зниженням викидів діоксиду вуглецю, децентралізацією та цифровізацією. Саме за результатами реалізації цих напрямів модернізації сучасних енергетичних систем оцінюється прогрес у напрямі формування енергетичної політики сталого розвитку. Цифрові трансформації надають новий імпульс для широкого впровадження екологічно чистих енергетичних технологій. Разом з тим ускладнення систем енергозабезпечення створює нові виклики з точки зору їх кібербезпеки в сучасному світі глобальної інформатизації.

Розвиток інтелектуальних мереж в системах енергопостачання розглядається розвинутими країнами світу в якості пріоритету цифрових трансформацій економіки, оскільки такі технології закладають основу конкурентоспроможності цих країн на майбутнє. Підтвердженням цієї тези є обсяг інвестицій, що спрямовуються промислово розвинутими країнами у розвиток інтелектуальних мереж.

Лідером цифровізації енергетики виступає КНР. Для енергетичної політики КНР характерним є інтерес до підвищення контрольованості енергетичної інфраструктури з метою забезпечення швидких темпів економічного розвитку. Бурхливий розвиток китайської економіки потребує розбудови потужної електроенергетичної мережі та оптимізації її режимів. Ключовим елементом цифрової енергетики у Китаї є розбудова мережі цифрових підстанцій [2]. В останні роки енергетична політика Китаю була радикально змінена на користь відновлюваної енергетики.

У США, де проблемам екології і мінімізації вуглецевих викидів традиційно приділяється менше уваги, а керованість енергомереж не ставиться під загрозу розвитком відновлюваної енергетики, основним мотивом розвитку інтелектуальних мереж стає енергетична незалежність країни та надійність мереж в умовах дерегульованого енергетичного ринку з мінімальною участю держави. Після катастрофічного каскадного вимкнення елект-

ромережі у 2003 році, уряд почав приділяти значні зусилля проблемі удосконалення управління електроенергетичною системою країни, що призвело до законодавчого впровадження концепції інтелектуальних мереж. Наразі, інвестиції США у реалізацію проектів інтелектуальних мереж становлять близько 3,5% загального обсягу інвестицій в енергетичну інфраструктуру, а до 2024 очікується збільшення цієї суми майже втричі [3].

У країнах ЄС необхідність цифровізації енергетики обумовлена перш за все політикою сталого розвитку, яка заснована на низьковуглецевій парадигмі розвитку систем енергозабезпечення на основі збільшення частки відновлюваної енергетики, а також процесом лібералізації та інтеграції національних енергетичних ринків з метою формування єдиного європейського ринкового простору. Відповідно, основні заходи ЄС з цифровізації здійснюються в рамках ініціатив з енергоефективності і низки норм у сфері інтеграції енергетичних ринків. Водночас, широке впровадження відновлюваних джерел енергії змінює режими роботи енергосистем і створює певні виклики у сфері інтеграції енергетичних мереж, що у свою чергу потребує нових інтелектуальних систем управління мережею та регулювання графіку нестійких навантажень. Європейська технологічна платформа інтелектуальних мереж майбутнього закладає для цього відповідний організаційно-економічний механізм поєднання зусиль енергетичних компаній, державних інститутів та дослідницьких установ.

Отже світовий досвід формування пріоритетів у сфері енергетики показує, що цифровізація енергетичної інфраструктури є універсальною і потужною тенденцією, хоч і обумовлюється в кожній окремій країні різними економічними мотивами та інтересами, які у свою чергу зумовлені специфікою побудови національної електроенергетичної системи та пріоритетами енергетичної політики. Спільним є те, що цифровізація розглядається як ключовий спосіб задоволення низки найважливіших умов розвитку енергетики: підвищення енергоефективності та екологічності національного господарства, забезпечення надійності енергопостачання, енергетичної безпеки і потужної енергетичної бази для швидких темпів економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Рифкин Дж. Третья промышленная революция: Как горизонтальные взаимодействия меняют энергетику, экономику и мир в целом [Электронный ресурс] / Джереми Рифкин ; пер. с англ. – М. : Альпина нон-фикшн, 2014. – 410 с. URL:

http://www.nonfiction.ru/sites/default/files/books/view/revolution_list.pdf

2. Technology Development Trends of Smart Grid Dispatching and Control Systems / [Xin Yaozhong, Shi Junjie, Zhou Jingyang]. *Automation of Electric Power Systems*. 2015. URL :

https://www.researchgate.net/publication/283095712_Technology_development_trends_of_smart_grid_dispatching_and_control_systems .

3. Акт про енергетичну незалежність і безпеку : публічний акт 110–140 від 19 грудня 2007 року 110-го Конгресу США – 2007. URL:

<https://www.govinfo.gov/content/pkg/PLAW-110publ140/pdf/PLAW-110publ140.pdf>

Лысенко Ю. Г.

д.э.н., профессор

Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли», г. Полтава.

Куликов П. М.

д.э.н., профессор

Киевский национальный университет строительства и архитектуры, г. Киев

Белкин Л. А.

Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли», г. Полтава.

Гнибеда А. А.

Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли», г. Полтава.

ИННОВАЦИОННАЯ ИНФОРМАЦИОННАЯ СИСТЕМА КАК ИНДИКАТОР ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ

Цифровая экономика в первую очередь касалась реального сектора – промышленных предприятий с целью синхронизации производственных процессов с сопровождающими их процессами экономическими, что по определению должно существенно повысить эффективность таких предприятий.